

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 61P/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122205220
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mária Košťálová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122205220.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Máriou Košťálovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. S., narodená XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľov, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov - matka: B. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XXD, I., a otec: O. S., XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, I., o návrhu navrhovateľov: 1/ B. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, I., 2/ B. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, I., obaja právne zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Eva Koleničová, s.r.o., so sídlom Dolné Dubové 249, IČO: 53 598 806, na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, t a k t o

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú J. S., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov B. G., nar. XX.XX.XXXX a B. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú povinní vykonávať sústavnú osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletej, zastupovať ju v bežných veciach a spravovať jej majetok namiesto rodičov.

II. Matka je povinná za trvania náhradnej osobnej starostlivosti prispievať na výživu maloletej mesačne sumou vo výške 30% životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

III. Otec je povinný za trvania náhradnej osobnej starostlivosti prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 150,00 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 10.08.2022 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľov na zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti (ďalej len „NOS“) a zaviazania rodičov na platenie výživného, každého sumou vo výške 150,- eur mesačne na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, pričom styk matky a otca s maloletou zostane neupravený.

2. Navrhovatelia návrh odôvodnil tým, že maloletá J. pochádza z rozvedeného manželstva. Po rozvedení manželstva boli maloletá a jej brat (R. O. S.) zverení do starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 100,- EUR. Matka žije v partnerskom zväzku s X. B., nar. XX.XX.XXXX, pričom z tohto vzťahu sa narodili ďalšie 2 maloleté deti. V januári 2022 si partner matky priviedol do domácnosti svoje 3 deti z predchádzajúceho vzťahu a všetci (dokopy 9 osôb) obývali 1-izbový byt pridelený mestským úradom matke detí. Vzhľadom na podozrenie starej matky maloletej, že sú jej vnúčatá týrané, sa stará matka obrátila na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, s podnetom

na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by boli maloleté deti odovzdané do starostlivosti jej a jej manžela - starého otca maloletých detí. Okresný súd Trnava uznesením č.k. 13P/6/2022 - 5 zo dňa 04.02.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke uložil povinnosť odovzdať maloletú J. a maloletého R.a O.a do starostlivosti starých rodičov - navrhovateľov. Predmetné uznesenie v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave (č.k. 26Cop/31/2022-51) v časti týkajúcej sa maloletej J. nadobudlo vykonateľnosť dňa 04.02.2022 a právoplatnosť dňa 04.03.2022. V časti týkajúcej sa maloletého R.a O.a bol výrok uznesenia zmenený tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o uložení povinnosti matke odovzdať maloletého R.a O.a do starostlivosti starých rodičov sa zamietá. V súčasnosti býva maloletá J. v súlade s uznesením u starých rodičov - navrhovateľov, kde má vytvorené podmienky vhodné pre jej zdravý psychický a fyzický vývoj. Starí rodičia pomáhajú a podporujú maloletú v učení sa, príprave do školy, má u nich zriadenú svoju vlastnú izbu. V domácnosti matky maloletej nebola maloletej poskytovaná dostatočná úroveň starostlivosti a výchovné prostredie nie je pre maloletú bezpečné a ani stabilné. V domácnosti matky by bol ohrozený duševný telesný a citový vývin. Maloletá J. kontakt s matkou odmieta, napriek tomu, že ju stará matka motivuje udržiavať s matkou vzťah. S otcom sa maloletá dlhé roky nestýkala, avšak po tom, ako začala žiť so starými rodičmi, pristúpila k stretávaniu sa s otcom. Otec maloletej súhlasí s tým, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov (navrhovateľov). Starí rodičia sú pripravení i naďalej maloletú J. k styku motivovať a na styku sa s rodičmi dohodnúť. Náklady na výživu maloletej predstavujú sumu približne 300,- EUR. Navrhovatelia k návrhu pripojili rodný list uznesenie Okresného súdu Trnava, č.k. 13P/6/2022-5 zo dňa 04.02.2022 s doložkou právoplatnosti, uznesenie Krajského súdu v Trnave, č.k. 26CoP/31/2022-51 zo dňa 03.05.2022.

3. Rodičia maloletej sa k návrhu na výzvu súdu nevyjadrili. Navrhovatelia na výzvu súdu predložili súdu potvrdenia Sociálnej poisťovne o výplate dôchodkových dávok, lekárske správy, výpisy z registra trestov navrhovateľov, školské vysvedčenie maloletej, certifikát maloletej, prihlášku do študijného centra BASIC, príjmový pokladničný doklad, oznámenie o narodení maloletej, sobášny list navrhovateľov a rozpisy príjmov a výdavkov. V rozpise príjmov a výdavkov navrhovateľa uviedli, že ich mesačné výdavky sú vo výške 297,- eur a pozostávajú z nasledovných položiek: nájomné 70,- eur, fond opráv 41,- eur, električka 45,- eur, plyn 11,- eur, telefóny 40,- eur, nafta 40,- eur, benzín 30,- eur, lieky 20,- eur. Navrhovateľka 1/ poberá dôchodok vo výške 363,08 eur mesačne a navrhovateľ 2/ dôchodok vo výške 823,40 eur mesačne. Mesačné výdavky na maloletú pozostávajú z nasledovných položiek: strava 150,- eur, oblečenie 50,- eur, škola 50,- eur, hygiena 15,- eur, doučovanie Basic 260,- eur, doučovanie nemčina 40,- eur.

4. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 12.09.2022, pričom konal v neprítomnosti otca, ktorý sa na pojednávanie nedostavil, svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil. Pred otvorením pojednávania sa navrhovateľka telefonicky spojila s otcom, ktorý navrhovateľke 1/ a následne súdu telefonicky uviedol, že sa na pojednávanie nedostaví, so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov súhlasí, príjem má iba zo zamestnania. O odročenie pojednávania nežiadal. Navrhovatelia doručili súdu potvrdenia o dávkach dôchodkového poistenia navrhovateľov, matka doručila súdu potvrdenie o nemocenských dávkach, potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa a rodičovského príspevku.

5. Navrhovatelia na pojednávaní uviedli, že výchovné prostredie starých rodičov má na maloletú pozitívny vplyv, a to aj vo vzťahu k škole a školským výsledkom. Odkedy je maloletá u starých rodičov, jej priemer v škole sa zlepšil o 1-2 stupne, pričom aj stanovisko učiteliek voči maloletej sa zlepšilo. Majú za to, že je v jej najlepšom záujme, aby bola zverená do ich starostlivosti. Maloletá sa zlepšila v pôsobení v kolektíve, nie je utiahnutá v kúte. Predtým mala taký problém, že bola utiahnutá a nekomunikovala. Teraz má aj kamarátky, je iná. U navrhovateľov je od februára. Má klud aj pre seba, má svoju izbu, je kludnejšia. Musia ju učiť, čo je dobre, čo je zle, všetko jej vysvetľovať. Matka si našla priateľa, z jeho strany sú také výčiny, čo nerobilo dobre maloletej. Maloletá tvrdila, že je týraná fyzicky aj psychicky zo strany matkinho priateľa. Maloletá sa s matkou nestretáva, nechce ju ani vidieť. S otcom sa stretáva. Otec nemá záujem o jej osobnú starostlivosť, má novú priateľku, ktorá má syna, maloletá chce bývať u navrhovateľov, nechce bývať u otca, ale chce sa s ním stretávať. Otec túto jej voľbu rešpektuje. Aktuálne bývajú v spoločnej domácnosti traja. Matka na výživu maloletej neprispieva, otec prispieva maloletej sumou 100,00 eur, tieto pošle navrhovateľom na účet, ak niečo potrebuje, tak jej kúpi. Tento rok ju zobral na dovolenku. Stretávajú sa každý týždeň cez víkendy. Cez týždeň má toho veľa, chodí aj na doučovanie. Chodí do Basicu, mesačne tam platia 260,00 eur, učí sa tam učiť sa. 40,00 eur mesačne

jej platia nemčinu. Z ÚPSVaR zatiaľ nedostávajú príspevok, dostávajú rodinné prídavky. Maloletá chodí pravidelne k psychológovi. Predtým chodila tiež k psychologičke, aj k školskej psychologičke. Chodila tam kvôli problémom v rodine. Nedostávala lásku a zázemie, teraz si to vynahrádza. Už mala takú traumu, že utekala z domu.

6. Matka na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, súhlasí iba s jej dočasným zverením. To, čo uviedla stará matka nie je pravdivé, bolo trestné oznámenie voči jej partnerovi, ale toto bolo zastavené. Jej partner nebol ani obvinený, bol len podozrivý. Čo sa týka maloletej, mala s ňou doma veľké problémy, nechcela sa učiť, utekala z domu. Našla si kamarátku, s ktorou uznávali štýl anime, rezali si ruky. Táto kamarátka chodila k psychiatrovi, maloletá po nej opakovala. Túto kamarátku matka maloletej zakazovala, lebo na ňu nemá dobrý vplyv. Ak jej matka nechcela dovoliť nejaké veci, utiekla z domu, vulgárne sa vyjadrovala, hádali sa. 2x prepadla v škole v 6. ročníku na polroka a na konci roka, 6. ročník opakovala. Aj maloletá si rezala ruky s kamarátkou, prišla z vonku, mala dorezané ruky so sklom. Išlo o povrchové rezance na rukách, nekrvácala. Nevie, či mala úmysel si ublížiť, myslí si, že to robila z machroviny. Našli jej aj tabletky Diazepam, Maloletá nebola týraná. Matka s ňou mala konflikty, raz ju aj zbila, keď večer o desiatej utiekla. Maloletá jej vulgárne nadávala, nerešpektovala ju. Matka riešila problémy s maloletou so psychologičkou v škole aj s triednou učiteľkou. Povedali jej v škole, že nemá základné vedomosti, matka jej to nevedela vysvetliť a na doučovanie nemala peniaze. Problémy začali s nástupom na dištančné vzdelávanie. Predtým mala 2-3 trojky, keď zostali na dištančnom, nechcela vstávať, učiť sa. Matka nemala priestor, aby sa mohla venovať iba jej, kojila syna. Keď jej niečo vysvetľovala, na všetko jej povedala, že to nechápe. Má vedomosť o tom, že sa zlepšila, komunikovala so synom, starí rodičia s matkou nekomunikujú, nazývajú ju urážlivo. Syn chodí k starým rodičom na návštevu, nebráni mu v styku. Dcéra odmieta s matkou kontakt, odkázala jej po synovi aj jej napísala sms správu, že s ňou nechce byť v kontakte. Na výživu maloletej matka neprispieva. Jej príjem je 380,00 eur, prídavky na deti a výživné na maloletého R.a 80,00 eur. Výdavky na byt má 225,00 eur nájom, ide o mestský byt, električka 59,00 eur, internet a TV 40,00 eur. S novým partnerom má 2 maloleté deti, na tie prispieva partner, platí škôlku a stravu. Bývajú aj nebývajú v spoločnej domácnosti, on má bývanie aj u matky, keď chodí do práce, prespáva u nej. Bývajú v 2- izbovom byte, prerobenom z 1-izbového. Bývajú tam 4 osoby - matka a tri deti, občasne partner.

7. Procesný opatrovník na pojednávaní uviedol, že starí rodičia majú vybudované podmienky na starostlivosť o maloletú, v ich starostlivosti prospieva, spĺňajú všetky zákonom stanovené podmienky, s maloletou majú vybudovaný pekný vzťah. Počas rozhovoru sa J. vyjadrila, že chce zostať v starostlivosti starých rodičov. Uviedla, že s matkou nie je vôbec v kontakte, s otcom je v kontakte. Procesný opatrovník predložil súdu psychologickú správu, na ktorú na pojednávaní poukázal a uviedol, že psychológ odporúča zveriť maloletú do starostlivosti starých rodičov, procesný opatrovník odporučil určiť vyživovaciu povinnosť rodičom podľa potrieb maloletej s prihliadnutím na možnosti a schopnosti rodičov na príslušný ÚPSVaR.

8. Navrhovateľka 1/ na pojednávaní k vyjadreniam matky uviedla, že si myslí, že matka aj maloletá boli týrané. Matka to ale neprizná. Maloletá sa doteraz stretáva s tou kamarátkou, ktorú jej matka zakazovala. Nemá ani rezy na ruke, nevie, kde to matka zobrala, že by sa maloletá rezala. Kamarátka S. chodí aj ku nim, nie sú tam vôbec žiadne problémy. Maloletú nastavili tak, že najprv si musí splniť svoje povinnosti, potom môže ísť von. Sama chce ísť na strednú školu. Je si toho vedomá, má teraz klud, má sa kde učiť.

9. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsahnutými v spise, opísanými v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia, lustráciou navrhovateľov v registri obyvateľov, CESDAP, v registri poverení na vykonanie exekúcie, lustráciou rodičov v registri obyvateľov a v Sociálnej poisťovni, a psychologickou správou ÚPSVaR, ako aj ostatným obsahom spisového materiálu, výsluchom matky a navrhovateľov, ako aj pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 13P/6/2022, pričom z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav: Návrhom doručeným súdu dňa 03.02.2022 sa ÚPSVaR Trnava domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil matke povinnosť odovzdať maloletú a jej brata R.a O.a do starostlivosti starých rodičov, pričom uviedol, že život a zdravie maloletých detí sú v domácnosti matky vážne ohrozené, maloletá odišla z domu k starej matke, od ktorej sa odmieta vrátiť do domácnosti matky. Okresný súd Trnava uznesením č.k. 13P/6/2022 zo dňa 04.02.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke povinnosť odovzdať maloletú a maloletého R.a O.a do starostlivosti navrhovateľov. Proti uvedenému uzneseniu podala odvolanie matka v časti týkajúcej sa maloletého R.a O.a. V časti týkajúcej sa maloletej uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.03.2022.

Maloletá sa od februára 2022 nachádza v starostlivosti starých rodičov, s matkou komunikovať odmieta, prejavila vôľu ostať bývať u starých rodičov. Matka s maloletou a ďalšími tromi deťmi a čiastočne aj s partnerom matky bývali v byte, ktorý je podľa tvrdenia matky 2-izbový prerobený z 1-izbového, podľa tvrdenia navrhovateľky 1/ ide o 1-izbový byt s výklenkom. Matka uvádzala výchovné problémy s maloletou, ktorá ju nerešpektovala, vulgárne jej nadávala, utekala z domu, od nástupu na dištančné vzdelávanie sa výrazne zhoršil jej prospech v škole, v 6. ročníku prepadla. Matka popri starostlivosti o tri mladšie deti nemala priestor venovať sa naplno maloletej, nevedela jej vysvetliť učivo, ktorému nerozumela, na doučovanie nemala financie. U navrhovateľov má maloletá vlastnú izbu, navrhovatelia sa jej venujú, platia jej doučovanie v Centre BASIC, kde sa maloletá učí učiť sa, ako aj doučovanie z nemčiny. Maloletá si na konci roka zlepšila prospech vo viacerých predmetoch. Navrhovatelia sú starobní dôchodci, zdravotne spôsobilí na starostlivosť o maloletú. Matka na výživu maloletej neprispieva. Aktuálne je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 383,80 eur, má vyživovaciu povinnosť k 4 maloletým deťom. Otec maloletej sa s maloletou stretáva, rešpektuje vôľu maloletej bývať u navrhovateľov a so zverením maloletej do ich starostlivosti súhlasí. Otec má vyživovaciu povinnosť k 2 maloletým deťom, jeho vymeriavací základ (hrubá mzda) v posledných 12 mesiacoch bol v priemere vo výške 1.446,13 eur, čomu zodpovedá čistá mzda cca vo výške 1.086,93 eur mesačne. Navrhovatelia uviedli bežné výdavky na maloletú vo výške 265,- eur, a to náklady na stravu 150,- eur, oblečenie 50,- eur, školu 50,- eur a hygienu 15,- eur, ktoré súd v celom rozsahu posúdil ako primerané s ohľadom na vek maloletej a skutočnosti všeobecne známe a známe súdu z jeho činnosti. Okrem týchto výdavkov má maloletá náklady na doučovanie, a to vo výške 300,- eur mesačne. Hoci výdavok na doučovanie je odôvodnený nedostatočnými školskými výsledkami maloletej, ako oprávnený výdavok pre určenie výživného povinných osôb môže byť použitý len vtedy, ak to pomery povinných osôb (rodičov) umožňujú. Náklady na bývanie maloletej u navrhovateľov predstavujú alikvótnu časť celkových nákladov na bývanie pre 3 osoby (70,- eur nájomné + 41,- eur fond opráv + 45,- eur elektrina + 11,- eur plyn = 167,- eur), t.j. náklady na bývanie maloletej sú vo výške 55,67 eur (1/3-tina zo 167,- eur). Náklady na bežné výdavky maloletej sú teda spolu 320,67 eur.

10. Podľa § 44 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), (1) Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. (2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. (3) Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. (4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ZR, (1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. (3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných

významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo sýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. (9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 46 ods. 1 ZR Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZR, (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

11. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že maloletá je od februára v starostlivosti navrhovateľov - starých rodičov maloletej, ktorí sa o ňu každodenne osobne starajú, po

tom, čo maloletá odišla od svojej matky. Matka býva spolu s ďalšími tromi maloletými deťmi v jedno - resp. dvoj-izbovom byte, kde čiastočne býva aj jej partner. Pred odchodom maloletej k starým rodičom matka udávala s maloletou výchovné problémy, ktoré nezvládala vyriešiť, popri mladších deťoch nemala priestor venovať sa iba jej, maloletá mala v tom čase nedostatočné školské výsledky, v škole prepadla. Maloletá sa toho času nachádza u starých rodičov, kde má vlastnú izbu, starí rodičia sa maloletej naplno venujú, zabezpečili jej doučovanie. Starí rodičia uvádzajú, že s maloletou výchovné problémy nemajú, v konaní bolo preukázané, že školské výsledky maloletej sa zlepšili, odmieta sa stretávať s matkou, odmieta s ňou komunikovať, odkedy býva u starých rodičov, obnovila kontakt s otcom. Otec súhlasí so zverením maloletej do starostlivosti starých rodičov, rešpektuje vôľu maloletej, chce sa s ňou stretávať. Matka nesúhlasí so zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, súhlasí však s jej dočasným zverením. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd dospel k záveru, že v najlepšom záujme maloletej bude jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, v domácnosti ktorých maloletá už niekoľko mesiacov žije, chce tam žiť naďalej, a s ktorým zverením súhlasí tak otec maloletej, maloletá a procesný opatrovník, matka s ohľadom na aktuálny vzťah s maloletou súhlasí s dočasným zverením navrhovateľom. Matka má záujem o nápravu vzťahu s maloletou, pričom po napravení tohto vzťahu, prípadne úprave pomerov, má matka kedykoľvek možnosť podať návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. V domácnosti navrhovateľov má maloletá vhodné podmienky na svoj vývoj a starostlivosť o jej dieťa, navrhovatelia sa o maloletú riadne starajú a v ich starostlivosti maloletá prosperuje, zlepšil sa jej prospech v škole. Navrhovatelia spĺňajú požiadavky kladené na osobu, ktorej môže byť maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle § 45 ods. 1 ZR. Z uvedeného dôvodu súd preto vyhodnotil zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov ako v celom rozsahu súladné so záujmom maloletej. Z uvedeného dôvodu súd vo výroku I. rozsudku zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Navrhovatelia budú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu, ako by ju vykonávali rodičia, a súčasne sú oprávnení zastupovať maloletú a spravovať jej majetok v bežných veciach.

12. Súd zároveň vo výroku II. a III. rozsudku uložil rodičom maloletej v súlade s § 81 ods. 1 ZR povinnosť platiť na maloletú výživné. Pri určení výšky výživného súd prihliadal na odôvodnené potreby maloletej a možnosti a schopnosti každého z rodičov. Náklady na bežné výdavky maloletej predstavujú 320,67 eur mesačne. Matka má vyživovaciú povinnosť k štyrom maloletým deťom, pričom je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 383,80 eur. Súd zaviazal matku na platenie výživného v minimálnej výške podľa § 62 ods. 3 ZR, keď platenie výživného vo vyššej výške nie je v jej aktuálnych možnostiach. Matka na pojednávaní uviedla, že nie je schopná platiť výživné k 15.dňu v mesiaci, keď rodičovský príspevok poberá až po tomto dátume, súd tak stanovil splatnosť výživného vždy k 20.dňu v mesiaci. Otec má vyživovaciú povinnosť k 2 maloletým deťom, a to k maloletej J. a maloletému R.ovi O.ovi. Otec je zamestnaný a dosahuje čistú mzdu v priemere vo výške 1.086,93 eur mesačne. Súd preto zaviazal otca na platenie bežného výživného vo výške 150,- eur mesačne, tak, aby stanovená výška výživného umožnila otcovi platenie primeraného výživného na maloletého R.a O.a. Hoci takto určené výživné oboch rodičov nepokryje všetky odôvodnené výdavky maloletej, súd nezistil, že by platenie výživného vo vyššej výške bolo v možnostiach a schopnostiach rodičov. Súd určil v zmysle § 45 ods. 8 ZR ako platobné miesto na platenie výživného príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

13. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku III. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 59 ods. 1 CMP), avšak odvolanie podané zo strany navrhovateľov, matky a procesného opatrovníka by nebolo právne účinné, nakoľko títo sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.